

ΟΜΙΛΙΑ ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ
Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΕΔΕ
ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ-ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ
Εκπροσώπου της Παράταξης
«Σύγχρονοι Ισχυροί Δήμοι»
Βόλος 21.11.2022

Πραγματοποιείται σήμερα το δεύτερο και τελευταίο ετήσιο τακτικό συνέδριό μας, της δημοτικής περιόδου 2019-2023, ύστερα από μία διετή υγειονομική κρίση, την οποία δεν ξεπεράσαμε αλλά και εν μέσω οικονομικής κρίσης.

Βρισκόμαστε σε μία συγκυρία, που ο απαιτούμενος πολιτικός χρόνος για αλλαγές και μεταρρυθμίσεις δεν υπάρχει, τελειώνει, αφού το πρώτο εξάμηνο του 2023 θα γίνουν δύο φορές βουλευτικές εκλογές και το α' δεκαπενθήμερο του Οκτωβρίου του 2023 θα γίνουν Περιφερειακές και Δημοτικές εκλογές.

Κληθήκαμε, στην τρέχουσα δημοτική περίοδο, μετά τις εκλογές, να λειτουργήσουμε κάτω από ένα απαράδεκτο θεσμικό πλαίσιο του λεγομένου Κλεισθένη, το οποίο σκοπίμως και εν γνώσει της ψήφισε η προηγούμενη κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ. Ένα εκλογικό σύστημα το οποίο βαφτίσθηκε απλή αναλογική, ενώ δεν ήταν, που οδήγησε σε μη ύπαρξη πλειοψηφίας της παράταξης που εξέλεξε τον δήμαρχο, σε 231 δήμους από τους 332 της χώρας. Ένα σύστημα που θα οδηγούσε σε λειτουργική παράλυση των δήμων, αν δεν γινόταν οι αναγκαίες αλλαγές που έγιναν. Τέτοια και τόση ήταν η αντιπάθεια, η περιφρόνηση και η έλλειψη, θεσμικά, σεβασμού προς την αυτοδιοίκηση, που πέρα από τους δημόσιους απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς του πρώην πρωθυπουργού κ. Τσίπρα και του πρώην Υπουργού Εσωτερικών κ. Σκουρλέτη, στην συγκροτηθείσα από τον πρώην Πρωθυπουργό

το 2016 «Επιτροπή Διαλόγου για την Συνταγματική Αναθεώρηση» δεν κλήθηκε να συμμετέχει η Πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αυτά αγαπητοί συνάδελφοι δεν πρέπει να τα ξεχνάμε.

Κι επειδή, ως αυτοδιοικητικοί παλαιοί, γνωρίσαμε όλες τις κυβερνήσεις των τελευταίων 30 ετών, η συσσωρευμένη βιωματική εμπειρία μας διδάσκει, ότι πλην ορισμένων (λίγων) εξαιρέσεων, το κεντρικό κράτος, όπως αυτό εκφράζεται από τις εκάστοτε κυβερνήσεις, δεν κάνει πράξη τις θεσπισμένες για την αυτοδιοίκηση Συνταγματικές επιταγές. Οι Βουλευτές, οι Περιφερειάρχες, οι Δήμαρχοι, οι Δημοτικοί και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι είμαστε οι μόνοι που εκλεγόμαστε με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από τους πολίτες. Κατά συνέπεια πρέπει να ισχύουν για μας, ως προς την καταστατική μας θέση, αν όχι ίδιες με τους βουλευτές, ανάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις. Κι εξηγούμαι αμέσως. Ενώ για όλους τους πολίτες ισχύει το τεκμήριο της αθωότητας, για τους αιρετούς στην αυτοδιοίκηση ισχύει, άκουσον-άκουσον, το τεκμήριο της ενοχής ακόμη και για αδικήματα που διαπράχθηκαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους κι αφορούν την υπηρεσία τους.

Κατά το περιβόητο άρθρο 236^Α που Ν. 3852/2010 (Καλλικράτης) ο αιρετός τίθεται σε αργία και στην περίπτωση αμετάκλητης παραπομπής του για κακούργημα, δηλαδή χωρίς έστω και μία πρωτόδικη δικαστική απόφαση. Η διάταξη αυτή είναι απαράδεκτη, οδηγεί σε πολιτική ομηρία και πρέπει να αλλάξει. Δυστυχώς την διατηρούν όλες οι κυβερνήσεις, λόγω της «αγάπης» τους (η λέξη αγάπη εντός εισαγωγικών) για εμάς τους αιρετούς. Και σε αυτό και σε μία σειρά από άλλα ζητήματα που αφορούν την καταστατική μας θέση (ασφαλιστικά και αντιμισθία αιρετών, αποζημιώσεις

συνεδριάσεων, συνταξιοδοτικά κλπ.) καμία απολύτως πρόοδος δεν σημειώθηκε.

Την περίοδο της οικονομικής κρίσης δηλαδή των μνημονίων αλλά και της νυν οικονομικής κρίσης και την περίοδο της πανδημίας του κορωνοϊού και της υγειονομικής κρίσης που διανύσαμε και διανύουμε, αποδείξαμε ότι και θέλουμε και μπορούμε. Καταβάλαμε αποτελεσματικές προσπάθειες και στηρίξαμε τους πολίτες με τις κοινωνικοπρονοιακές δομές μας. Φυσικά η πανδημία είναι ακόμα εδώ κι εμείς όμως είμαστε εδώ και συνεχίζουμε. Αποδείξαμε ότι είμαστε φορείς σταθερότητας και αποτελεσματικότητας. Ταυτόχρονα όμως η επόμενη μέρα για το μέλλον της αυτοδιοίκησης έχει ξημερώσει ήδη. Είναι λοιπόν η ώρα και στη χώρα μας να κάνουμε το επόμενο μεγάλο βήμα. Το βήμα της Αυτοδιοίκησης. Οι δήμοι μπορούν να μετατραπούν σε ατμομηχανές ανάπτυξης για την πατρίδα μας την Ελλάδα της επόμενης μέρας. Δυστυχώς όμως δεν βλέπουμε ισχυρή πολιτική βούληση γι' αυτό.

Στον τομέα των στρατηγικών επιλογών διοικητικής μεταρρύθμισης που συμφωνήθηκαν στο Κοινό Συνέδριο ΕΝΠΕ–ΚΕΔΕ (18–19.04.2018) ως οι βασικές κατευθύνσεις της αναγκαίας διοικητικής μεταρρύθμισης στη χώρα μας δεν σημειώθηκε πρόοδος. Υπήρξε στασιμότητα και η τρέχουσα δημοτική περίοδος τελειώνει. Τί προτείνουμε;

1. Την αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε ένα νέο σύστημα διοικητικής οργάνωσης της χώρας, με την εγκαθίδρυση μιας νέας σχέσης Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, στο πλαίσιο της

Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης και υπό την οπτική του αποτελεσματικού σχεδιασμού και εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών.

2. Φορολογική αποκέντρωση με ενίσχυση της δημοσιονομικής αυτονομίας και της οικονομικής αυτοτέλειας. Διεύρυνση της συμμετοχής των Δήμων στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και στο σχεδιασμό και την αξιοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων εθνικών και περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων.

3. Διοικητική μεταφορά στην Αυτοδιοίκηση όλων των αποκεντρωμένων υπηρεσιών της Κεντρικής και της Αποκεντρωμένης Δημόσιας Διοίκησης που είναι χωροθετημένες σε περιφερειακό ή δημοτικό επίπεδο, στην αντίστοιχη Περιφέρεια ή στον αντίστοιχο Δήμο, είτε οι αρμοδιότητές τους αφορούν «τοπική υπόθεση», είτε αφορούν «αποστολή του κράτους» (οπότε θα ασκούνται από την Αυτοδιοίκηση κατ' εκχώρηση εξουσίας από την Κεντρική Διοίκηση). Αυτονόητο είναι ότι πρέπει να γίνει ταυτόχρονη μεταφορά των απαιτούμενων πόρων.

4. Ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου της Αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και του προγραμματισμού και ενίσχυση της συμμετοχής της στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των κοινωνικών πολιτικών και προγραμμάτων.

5. Θεσμοθέτηση συστήματος μητροπολιτικής διακυβέρνησης στον α' βαθμό (δήμοι) στις μητροπολιτικές περιφέρειες και τις μεγάλες

πόλεις και ειδικές μορφές διοίκησης στις νησιωτικές Περιφέρειες και τους μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς Δήμους.

6. Οργάνωση και λειτουργικός εκσυγχρονισμός των Δήμων και των νομικών προσώπων τους. Η πρόσληψη προσωπικού σε όλους τους δήμους και ιδιαίτερα στους μικρούς, για να μπορέσουν κι αυτοί να μετέχουν στο αυτοδιοικητικό γίγνεσθαι με ισόχρονο βηματισμό.

7. Κατοχύρωση της διοικητικής αυτοτέλειας της Αυτοδιοίκησης.

8. Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και των πολιτικών προσωπικού των Δήμων και της διοίκησης (management) του ανθρώπινου δυναμικού τους.

9. Εκσυγχρονισμός της καταστατικής θέσης των αιρετών των Δήμων.

10. Διεύρυνση του θεσμικού πλαισίου και παροχή κινήτρων διαπεριφερειακής, διαδημοτικής και διαβαθμικής συνεργασίας, στο πλαίσιο της ανάπτυξης μιας πολυχωρικής συνεργασίας.

Οι απαιτήσεις και οι προσδοκίες των πολιτών είναι υψηλές. Εάν η χώρα επιθυμεί να διατηρήσει και να βελτιώσει το επίπεδο ζωής της, πρέπει να αλλάξει οργάνωση. Ένα τόσο συγκεντρωτικό Κράτος, όπως το Ελληνικό, είναι προφανές ότι αποτελεί τροχοπέδη σε οποιαδήποτε αναπτυξιακή πρωτοβουλία.

Και στον τομέα αυτόν δυστυχώς δεν σημειώθηκε πρόοδος γιατί δεν υπήρξε ούτε βλέπουμε να υπάρχει άμεση ισχυρή κι αποτελεσματική πολιτική βούληση με πρακτικά αποτελέσματα.

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΟΤΑ

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, λόγω της λεγόμενης δημοσιονομικής προσαρμογής, με τα μνημόνια έχει υποστεί τις μεγαλύτερες μειώσεις από οποιονδήποτε άλλο φορέα της Γενικής Κυβέρνησης. Οι μειώσεις των κρατικών επιχορηγήσεων (ΚΑΠ) προς τους Δήμους από το 2009 μέχρι σήμερα υπερέβησαν το 60%.

- Ειδικά η ΣΑΤΑ από το 2009 μέχρι σήμερα περιορίστηκε δραματικά με αποτέλεσμα όχι μόνο να μην υλοποιούνται τοπικές επενδύσεις αλλά να υπάρχει άμεσος κίνδυνος απαξίωσης αναπτυξιακών, κοινωνικών και πολεοδομικών υποδομών.
- Σημαντικοί πόροι των Δήμων έχουν μεταφερθεί τα τελευταία χρόνια στην Κεντρική Κυβέρνηση (φόρος ζύθου, πετρελαιοειδή, τέλη παραχωρησιούχων Δημοσίου κλπ).
- Δεν αποδίδονται στους Δήμους, παρά τις αντίθετες αποφάσεις του ΣτΕ, τα έσοδα που τους αναλογούν από το «Πράσινο Ταμείο», με τα οποία έπρεπε να χρηματοδοτούνται έργα αποκατάστασης του περιβαλλοντικού ισοζυγίου.

Διαχρονικά, η Τοπική Αυτοδιοίκηση υπήρξε στο στόχαστρο των λεγόμενων σταθεροποιητικών πολιτικών. Ακόμα και τότε που δεν χρειαζόταν. Παρά το ότι η θεσμοθέτηση των ΚΑΠ κατοχύρωσε νομοθετικά τη χρηματοδότηση των ΟΤΑ από συγκεκριμένα

φορολογικά έσοδα, οι κεντρικές κυβερνήσεις σε πολύ λίγες περιπτώσεις εφάρμοσαν το Νόμο.

Ο διάλογος για τη νέα γενιά παρακρατηθέντων πρέπει να ξεκινήσει και να ολοκληρωθεί σύντομα, όπως έγινε με τα μέχρι το 2008 παρακρατηθέντα.

Ζητάμε-προτείνουμε: την κάλυψη του συνόλου του ενεργειακού κόστους και του πληθωρισμού, την εφαρμογή του άρθρου 259 του Καλλικράτη και την απόδοση των θεσμοθετημένων πόρων μας. Δεν γίνεται να πρέπει να μας αποδοθούν 6 δις. ευρώ και να μας δίδονται 1,7 δις. Δυστυχώς, για μία ακόμη φορά, με το άρθρο 89 του νομοσχεδίου για την δημοτική αστυνομία, παγώνει η εφαρμογή του νόμου για απόδοση των θεσμοθετημένων πόρων μας. Ζητάμε την διακριτή και άμεση συμμετοχή μας στο ΠΔΕ, στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στο ΕΣΠΑ.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΑΣΑ) - ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Η διαχείριση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων είναι υπόθεση των δήμων και όχι του Κράτους και των Περιφερειών. Το κράτος σε συνεργασία με τους δήμους θέτει το θεσμικό πλαίσιο μόνον. Εδώ συμβαίνει το αντίθετο. Το κράτος έχει την πρωτοβουλία άρα και την ευθύνη για την μη επίτευξη των στόχων αλλά οι δήμοι καλούνται να πληρώσουν το απαράδεκτο τέλος ταφής, που έχει τιμωρητικό κι άδικο χαρακτήρα.

Αγαπητοί Συναδέλφισσες και Συνάδελφοι

Φυσικά έγιναν θετικά βήματα σημειακού χαρακτήρα στα οποία αναφέρθηκαν προηγούμενοι ομιλητές. Όμως σε αυτό που λέμε μεγάλη εικόνα της διοίκησης του κράτους μας και της αυτοδιοίκησης, δηλαδή την διοικητική μεταρρύθμιση του συνόλου του διοικητικού μας συστήματος, δεν σημειώθηκε πρόοδος.

Καλούμε κυρίως την κυβέρνηση, όπως κάνουμε διαχρονικά με όλες τις κυβερνήσεις αλλά και το σύνολο των κομμάτων στη Βουλή να στηρίξουν την αυτοδιοίκηση, με βάση τις θέσεις όλων των συνεδρίων μας, προκειμένου, αντί να αποκλίνουμε, να συγκλίνουμε με την Ευρωπαϊκή Αυτοδιοίκηση. Να δούνε την αυτοδιοίκηση με σεβασμό ως ένα συνάλληλο θεσμό κι όχι ως αντίπαλο. Για το καλό των πολιτών των τοπικών κοινωνιών και την πρόοδο της χώρας. Εμείς, ως αυτοδιοίκηση, δεν θα πάψουμε ποτέ να αγωνιζόμαστε και να διεκδικούμε σταθερά και οραματικά τη θέση που θέλουμε και που πρέπει στην Ελληνική Αυτοδιοίκηση. Σας ευχαριστώ.